

Nr 64

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nybyggnad av kasernetablissemment m.m. för Svea livgarde och Svea ingenjörregemente jämte i ämnet väckt motion.

(1:a avd.)

I propositionen nr 61 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 21 februari 1964, föreslagit riksdagen att dels godkänna vad i nämnda protokoll föreslagits rörande nybyggnad av kasernetablissemment m.m. för Svea livgarde och Svea ingenjörregemente, dels ock till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 48 000 000 kr.

Vidare har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herrar *Keijer* och *Helén* väckt motion (II: 822), vari hemställts att riksdagen måtte uppmana Kungl. Maj:t att komplettera delegationen för genomförandet av förläggning av I 1 och Ing 1 med en representant för vardera Upplands-Bro kommun och Södertälje stad.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande torde få hänvisas till motionen.

Departementschefen har anfört följande.

»Riksdagen fattade hösten 1963 beslut om markförvärv för nya förläggnings- och övningsområden för I 1 i Upplands-Bro kommun och för Ing 1 i Södertälje stad och Turinge kommun samt anvisade ett investeringsanslag av 65 milj. kr. för bestridande av kostnaderna för markförvärven. Vid anmälan av ifrågavarande markförvärv i propositionen 1963: 184 uttalade jag, att jag räknade med att anskaffning av mark, uppförande av nya kasernetablissemment och utförande av erforderliga övningsanordningar inom de nya förläggningsområdena för I 1 och Ing 1 skulle kunna ske i sådan takt att regementena skulle kunna flytta från sina nuvarande förläggningsplatser på Järnafältet någon gång under åren 1969—1970. Jag anmälde vidare i samma proposition, att kostnaderna för anordnande av nya kasernetablissemment, övningsanordningar m. m. för I 1 och Ing 1 på de nya förläggningsplatserna samt flyttning av kraftledningar av fortifikationsförvaltningen preliminärt uppskattats till drygt 300 milj. kr.

Fortifikationsförvaltningen har efter samråd med arbetsmarknadsstyrelsen till Kungl. Maj:t överlämnat preliminära arbetsplaner för byggandet av nya kasernetablisement för I 1 och Ing 1. Planerna har utarbetats på grundval av upprättade och av chefen för armén fastställda behovsunderlag. Arbetsmarknadsstyrelsen har förutsatt att behovet av arbetskraft icke kan tillgodoses inom de aktuella länen men att behovet kan täckas genom överföring av arbetskraft från andra orter, varvid förlägningsbyggnader m. m. måste uppföras för arbetsstyrkorna för en sammanlagd kostnad av 8 milj. kr. Enligt arbetsplanerna skall arbetena bedrivas i sju etapper jämte en förberedande etapp. Denna och den första etappen måste sättas igång i maj 1964 om byggnadsarbetena skall kunna färdigställas under år 1969. Kostnaderna för byggnadsarbetena har uppskattats till sammanlagt 308 milj. kr. varav 160 milj. kr. för I 1 och 148 milj. kr. för Ing 1. För påbörjande av arbetena har fortifikationsförvaltningen äskat ett investeringsanslag av 11 milj. kr. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1963/64 och ett investeringsanslag av 37 milj. kr. å riksstaten för budgetåret 1964/65.

I likhet med fortifikationsförvaltningen anser jag att arbetena med nya kasernetablisement för I 1 och Ing 1 måste sättas i gång redan under maj 1964 för att dessa skall kunna färdigställas för inflyttning under åren 1969—1970. För att möjliggöra att arbetena påbörjas måste särskilda förlägningsbyar uppföras och arbetskraft överföras från andra orter. Markanskaffningen och projekteringsarbetet måste bedrivas i sådan takt att allvarliga störningar i tidsplanen undviks. För genomförande av markanskaffningen m. m. har Kungl. Maj:t genom beslut den 19 december 1963 tillsatt en särskild delegation. Sedan fortifikationsförvaltningen till Kungl. Maj:t inkommit med fullständiga byggnadsprogram för utbyggnaden av de båda kasernetablisementen torde en noggrann redogörelse härför böra lämnas riksdagen. I samband därmed räknar jag med att kunna ange det sannolika medelsbehovet å kapital- och driftbudgeten från och med budgetåret 1965/66 till och med färdigställandet av etablisementen. Fullständigt underlag för bedömning av kostnaderna föreligger inte förrän arbetena projekterats. Enligt nu framlagt förslag förutsättes att Skydds, som för närvarande är förlagd till I 1, jämväl fortsättningsvis skall anknytas till I 1 och förläggas i anslutning till I 1 nya kasernetablisement. Jag är emellertid icke beredd att nu fatta slutlig ställning till Skydds framtida förläggning utan avser att framdeles återkomma till denna fråga.

Såsom jag anfört senast vid anmälan av propositionen 1963:184 bör samtliga med de båda förbandens förflyttning förenade kostnader läggas utanför den ram som intill den 1 juli 1967 gäller för det militära försvaret. I samband härmed får jag erinra om mitt av riksdagen godtagna uttalande i förenämnda proposition 1962:190, att de värden som statsverket kan tillgodogöra sig vid en bortflyttning av den militära verksamheten från Järvafältet väl torde uppväga kostnader som förorsakas av flyttningen.

För påbörjande av arbetena med ifrågavarande kasernetablissemment föreslår jag i enlighet med fortifikationsförvaltningens förslag att sammanlagt 48 milj. kr. ställes till förfogande. Det synes lämpligt, att hela befoppet anvisas å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår.»

Utskottet. Vid 1963 års höstriksdag fattades beslut om förvärv av mark för nya förläggnings- och övningsområden för I 1 i Upplands-Bro kommun och för Ing 1 i Södertälje stad och Turinge kommun (SU 211; rskr. 404). För bestridande av kostnaderna för markförvärven anvisades därvid 65 milj. kr. I föreliggande proposition föreslås att medel anvisas för påbörjande av nybyggnad av kasernetablissemment m. m. för de nyssnämnda förbanden. De sammanlagda kostnaderna för ifrågavarande byggnadsarbeten ha preliminärt uppskattats till 308 milj. kr. Nu äskas ett investeringsanslag av 48 milj. kr., varav 8 milj. kr. avses för förläggningsbyggnader m. m. för arbetsstyrkorna.

För att förutsatt tidsplan, som innebär att inflyttning i de nya etablissemmenten skall ske under åren 1969—1970, skall kunna hållas är det enligt departementschefen nödvändigt, att byggnadsarbetena igångsätts under maj 1964. Utskottet, som föregående år uttalat att sådana åtgärder böra vidtagas att förutsatt tidsplan såvitt möjligt kan följas, anser sig böra utgå från den av departementschefen angivna tidpunkten för ifrågavarande arbetens påbörjande. Med hänsyn härtill synes det vid nuvarande arbetsmarknadsläge ofrånkomligt att, såsom departementschefen föreslagit, uppföra särskilda förläggingsbyar för från andra orter överförd arbetskraft. Utskottet utgår härvid från att en i och för sig önskvärd förläggning av berörda arbetskraft till närliggande tätorter icke kan åstadkommas inom den snäva tidsram, som står till förfogande. I detta sammanhang vill utskottet emellertid — under erinran om de relativt stora kostnader som äro förknippade med anordnande av de särskilda förläggningsbyggnaderna — ifrågasätta, huruvida icke möjligheter föreligga att anordna berörda förläggningar på sådant sätt, att de kunna framdeles utnyttjas av förbanden för ändamål, vilka eljest skulle kräva särskilda anläggningar. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t prövar denna fråga och därvid väljer en lösning, som medför största möjliga ekonomiska utbyte även om dessa anläggningskostnader.

Med hänsyn till det anförda tillstyrker utskottet, att ett investeringsanslag av 48 milj. kr. anvisas å tilläggsstat för innevarande budgetår till nybyggnad av kasernetablissemment m. m. för I 1 och Ing 1. Anslaget bör i likhet med det för markförvärv för berörda förband anvisade anslaget icke ingå i kostnadsramen för det militära försvaret. Mot vad departementschefen i övrigt anført i förevarande proposition har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet övergår härefter till behandling av ett i anledning av den föreliggande propositionen motionsvis framfört yrkande.

I sitt förberörda utlåtande 1963:211 i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till markförvärv för nya förläggings- och övningsområden för I 1 och Ing 1 framhöll utskottet, att det skulle vara av värde om den särskilda delegation, som förutsattes skola inrättas för markförvärvens genomförande, finge lokal anknytning. I den numera tillsatta delegationen ingå visserligen icke några representanter för berörda kommuner men enligt vad utskottet inhämtat har inom delegationen tillsatts ett särskilt utskott för nära och fortlöpande kontakt med berörda kommuner. Med hänsyn härtill synas möjligheter föreligga, att kommunernas synpunkter på ifrågakommande spørsmål på ett tidigt stadium delgivas delegationen, varigenom förutsättningar alltså finnas för kommunerna att få sina intressen och önskemål beaktade. Härigenom synes syftet med utskottets förenämnda uttalande i utlåtandet 1963:211 liksom syftet med motionen II: 822 kunna tillgodoses. Med hänsyn härtill torde motionen icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må

a) godkänna vad i statsrådsprotokollet över förvarsärenden för den 21 februari 1964 föreslagits rörande nybyggnad av kasernetablisement m. m. för Svea livgarde och Svea ingenjörregemente;

b) till *Nybyggnad av kasernetablisement m. m. för Svea livgarde och Svea ingenjörregemente* å tilläggsstat II till riksdagen för budgetåret 1963/64 å kapitalbudgeten under försvarets fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 48 000 000 kr.;

II. att motionen II: 822 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 april 1964

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit
från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Birger Andersson, Ivar Johansson, Axel Johannes Andersson, Virgin, Fritz Persson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Söderberg, Edström, Harry Carlsson och Nils-Eric Gustafsson; samt
från andra kammaren: herrar Gustafsson i Stockholm, Ståhl, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Blidfors, fröken Elmén, herrar Nilsson i Göingegården, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, herrar Svensson i Ljungskile, Johansson i Norrköping, Carbell, Gustafsson i Uddevalla, Andersson i Knäred och Bohman.

Reservation

av herr *Ståhl*.